

Mikael Forkner
Avdelning Fastigheter
08-508 270 05
mikael.forkner@fsk.stockholm.se

Till
Fastighetsnämnden 2007-02-15

Delregional utvecklingsplan för Stockholms kust och skärgård. Remiss.

Förslag till beslut

1. Fastighetsnämnden beslutar att godkänna och åberopa detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sten Wetterblad

Mikael Forkner

Sammanfattning

I detta tjänsteutlåtande redovisas förslaget till "Delregional utvecklingsplan för Stockholms kust och skärgård" samt kontorets synpunkter på förslaget.

Utlåtande

Bakgrund

Stockholms läns landstings regionplane- och trafiknämnd har till Stockholms kommun översänt remiss angående; Delregional utvecklingsplan för Stockholms kust och skärgård. Remisstiden löper ut den 28 februari 2007. Fastighetsnämnden har bland annat utsetts till att lämna synpunkter på remissen. Kust- och skärgårdsområdet har i planen begränsats till kommunerna Östhammar, Österåker, Vaxholm, Nacka, Haninge, Nynäshamn, Södertälje, Trosa, Nyköping och Oxelösund.

Delregional utvecklingsplanen för Stockholms kust och skärgård utgör en fördjupning till den regionala utvecklingsplanen 2001 för Stockholmsregionen, RUFS, men den får inte formell status enligt plan- och bygglagen. Innehållet i den delregionala utvecklingsplanen

avses att bli infört i nästa regionala utvecklingsplan. Den skall även ge riktlinjer för integrerad förvaltning av kustzonen i enlighet med EU:s direktiv.

Mål och syfte

Syftet med ”Delregional utvecklingsplan för Stockholms kust och skärgårdar” är att ange en översiktlig inriktning av frågor av strukturell betydelse för regionens långsiktiga utveckling. Konkreta preciseringar och nyansering av förhållningssätt sker genom kommunernas översiktliga planering. För att planen ska kunna genomföras krävs samverkan mellan olika parter. En stor roll spelar offentliga aktörer och kommunerna har en ledande roll med sitt planmonopol.

Den övergripande visionen är att uppnå en långsiktig hållbar utveckling ”en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov”.

I RUFS har tre grundläggande mål lagts fram för regionens utveckling:

- Internationell konkurrenskraft
- Goda och jämlika levnadsvillkor
- Långsiktig och hållbar livsmiljö.

Detta innebär att förhållandena i kust- och skärgårdsområdet ska bidra till att stärka regionens internationella konkurrenskraft. Infrastruktur, miljö, regelverk och ekonomiska och sociala förhållanden i kust- och skärgårdsområdet ska bidra till att stärka regionens attraktivitet som lokaliseringsort för företag och som bostadsort.

Kust och skärgårdsområdet ska erbjuda goda och jämlika levnadsvillkor för den bofasta befolkningen och jämlika möjligheter till rekreation.

En långsiktig hållbar livsmiljö innebär enligt RUFS en bebyggd miljö som är hälsosam och har skönhets- och trevnadsvärden.

Strategier

I RUFS har fem tvärsektionella strategier tagits fram för att förverkliga de regionala målen:

- Öka regionens kapacitet
- Stärk regionens innovationsmiljö
- Vidga och håll ihop regionen
- Utveckla regionens system och strukturer
- Internationalisera regionen.

För kust – och skärgårdsutvecklingen kan regionens kapacitet öka genom att exempelvis redan befintliga resurser i form av bostäder och lokaler och anläggningar för att ta emot besökare utnyttjas under en större del av året och att utbudet av trafiktjänster,

kommunalteknisk försörjning, vatten och avlopp samt annan samhällsservice som skola, vård och omsorg utnyttjas av flera.

Regionens innovationsmiljö kan stärkas av bättre möjligheter att dra nytta av kust- och skärgårdslandskapets speciella kvalitéer för att höja kreativitet, kunskap och förnyelse i ekonomin.

Bibehållen och utvecklad trafik och telekommunikation är viktigt för att vidga och hålla ihop hela kust-och skärgårdsområdet och för att öka områdets tillgänglighet i regionen.

Regionala system och strukturer i kust- och skärgårdsområdet behöver utvecklas med avseende på såväl framtida bebyggelse- transporter som grönstruktur och vatten men även för att ge företagen goda förutsättningar och villkor.

I kust- och skärgårdsområdet är turism och besöksanläggningar, transportsystem, telekommunikation samt farleder och hamnar för internationell trafik viktiga för att möjliggöra och underlätta internationella kontakter.

Inriktning och åtgärder

I planen har tagits fram nio sakområden med åtgärder för att förverkliga de fem strategierna:

- Förnyelse i näringslivet
- Integration och invandring
- Kompetensutveckling och FoU
- Bebyggelsestruktur
- Grönstruktur och vatten
- Transportsystem
- Mark och lokaler för verksamhet och service
- Bostadsmarknad och bostadsbyggande
- Teknisk infrastruktur

Förnyelse i näringslivet

Arbetet med detta sakområde föreslås ha följande inriktning:

Stärk nätverken med andra regioner

- Medverka i samarbetet med andra regioner och skärgårdsområden för att stimulera till förnyelse i näringslivet i kust- och skärgårdsområdet. Många utvecklingssatsningar är väl lämpade att genomföra inom ramen för internationella

samverkansprojekt. Nya möjligheter kan öppnas under EU:s kommande programperiod.

Förbättra tillgången till digital kommunikation

- Se över utbud och efterfrågan på data- och telekommunikationer i kust- och skärgårdsområdet, ta fram ett åtgärdsförslag och driv på genomförandet av tekniskt och ekonomiskt ändamålsenliga lösningar.

Dra nytta av kust- och skärgårdsområdets speciella attraktivitet och utvecklingspotential

- Skapa förutsättningar och ange villkor för företag och verksamheter att utveckla sitt varu- och tjänsteutbud med utgångspunkt i kust- och skärgårdsområdets specifika förhållanden, resurser och kvalitéer.

Integration och invandring

Arbetet med detta sakområde föreslås ha följande inriktning:

Bredda tillgängligheten till kust- och skärgården

- Utnyttja möjligheterna till att bredda rekryteringen till arbetsplatser inom offentlig sektor.
- Bjud in människor med olika kulturell och social bakgrund till vistelse i kust- och skärgårdsområdet. Förbättra långsiktigt information och marknadsföring av möjligheter till friluftsliv och turism och rikta utbudet till fler målgrupper.

Kompetensutveckling och FoU

Arbetet med detta sakområde föreslås ha följande inriktning:

Stärk elevunderlaget och underlätta skolornas utveckling för att långsiktigt säkerställa tillgången på skolundervisning på kärnöarna

- För att bibehålla och utveckla den grundläggande skolundervisningen i övärlden behöver elevunderlaget stärkas bl.a. genom samverkan och profilering.

Säkerställa möjligheter till kunskaps- och kompetensutveckling i kust- och skärgårdsområdet

- Lokaler, teknisk utrustning och andra resurser för distansutbildning behöver finnas i kust- och skärgårdsområdet.
- Kursutbud, innehåll och undervisningsformer behöver utvecklas för att passa levnadsförhållanden och utvecklingsbehov i kust- och skärgårdsområdet.

Bebyggelsestruktur

Arbetet med detta sakområde föreslås ha följande inriktning:

Planera för ny bebyggelse för permanentboende på öar med statlig färja för att stärka kärnöarna

- Kommunerna bör ha underlag som anger förutsättningar för bebyggelse för kommunens olika delar.
- Ny bebyggelse bör tillkomma för att möjliggöra åretruntboende och verksamheter i samhällen och byar på kärnöar och på öar med färja.
- Bebyggelsen bör anpassas till de naturgivna förutsättningarna, så att natur, kultur och rekreationsintressena tillgodoses. De bör övervägas var tillgången på sötvatten och påverkan på den marina miljön kan utgöra ett problem.

Ta fram strategier för kust- och skärgårdsområden med olika karaktär

- Överväg vilka bebyggelseområden i kust- och skärgårdsområdet som bör detaljplaneras för permanentbebyggelse, vilka som kan förändras med bygglov från fall till fall och vilka som inte bör permanentas.
- Preciserat tillämpningen av strandskyddet i översiktsplaner.
- Preciserat i översiktsplaner förhållningssätt till natur-, kultur och rekreationsvärden genom att ange kvalitetskriterier för lokalisering och utformning av byggnader och anläggningar.

Grönstruktur och vatten

Arbetet med detta sakområde föreslås ha följande inriktning:

Belys, stärk och skydda natur, kultur och rekreationsvärdena i kust- och skärgårdsområdet

- Ta fram regionalt underlag för landskapets upplevelsevärden på land och i vattnet
- Öka kunskapen om bullerpåverkan och tysta områden i kust- och skärgårdsområdet. Identifiera "hänsynsområden" där buller och andra störande verksamheter för djur- och friluftsliv begränsas.
- Identifiera insatser som stärker skyddet av natur-, kultur och rekreationsvärden i den marina miljön.
- Definiera förhållningssätt och regler för ett långsiktigt hållbart båtliv i skärgården.

Ta fram regionalt underlag till en nationell havsmiljöstrategi

- Identifiera insatser som leder till att miljösituationen i kust- och skärgårdsområdets vattenområden förbättras.
- Ta fram ett förslag till åtgärdsstrategi för att förbättra den marina miljön i Stockholms kust- och skärgårdsområde.

Utveckla åtgärdsinriktad vattenförvaltning, som inkluderar användningen av sötvattensresurser och recipienter av vattenkvalitén

- Stimulera genomförandet av åtgärdsinriktad vattenförvaltning för att komma till rätta med oönskade förändringar av vattenkvaliteten.

Transportsystemet

Arbetet med detta sakområde föreslås ha följande inriktning:

Ta fram underlag för en samlad investeringsplanering utifrån kust- och skärgårdsområdets specifika situation och långsiktiga utvecklingsmöjligheter

- Uppmärksamma behoven av investeringar i kust- och skärgårdsområdet särskilt i den återkommande transportinfrastrukturplaneringen.

Anpassa inseglingsförhållandena i Stockholmsregionens hamnar och andra delar av farledssystemet i kust- och skärgårdsområdet för att tillgodose nya behov och med hänsyn taget till högt ställda krav på säkerhet och miljöanpassning.

- Förbättra inseglingsförhållandena till Stockholmsregionen genom att bl.a. bygga Hostensleden.

Ta fram underlag som belyser kust- och skärgårdsrelevanta aspekter inför beslut om framtida storregional hamnstruktur

- Se över sträckning och regler för regionens farleder och lokalisering av hamnar med inriktning att säkerställa skyddet för känsliga områden, minska trafikens miljöstörningar och öka säkerheten samtidigt som framkomligheten för den kollektiva trafiken på land och vatten säkerställs.

Mark och lokaler för verksamhet och service

Arbetet med detta sakområde föreslås ha följande inriktning:

Reservera mark för terminaler och verksamheter som är beroende av tunga transporter

- Reservera mark för tungtransportberoende verksamheter i anslutning till omlastningspunkter, hamnar och terminaler av regionalt och nationellt intresse. Säkerställa långsiktigt behov av mark för tekniks försörjning, industriell produktion och andra regionalt och nationellt betydelsefulla verksamheter, som kan medföra störande inverkan på omgivningen.

Utnyttja möjligheterna att överföra områden som inte längre behövs för militär verksamhet till civil användning

- Klarlägg framtida användning av tidigare militära områden och anläggningar med utgångspunkt från de grundläggande målen för regionens utveckling enligt RUFs.
- Skjutfält och militära övningsområden som inte används för militär verksamhet bör skyndsamt röjas och saneras.

Bostadsmarknad och bostadsbyggande

Arbetet med detta sakområde föreslås ha följande inriktning:

Verka för att nya permanentbostäder tillkommer för olika hushållstyper på öar utan vägförbindelse där det är rimligt med hänsyn till natur-, kultur och rekreationsvärden.

- Klarlägg förutsättningar för vart permanentbebyggelse kan tillkomma och för var permanentning ej bör ske.
- Verka för att större och mindre samhällen kan öka sin permanentbefolkning för att behålla en levande skärgård.

Teknisk infrastruktur

Arbetet med detta sakområde föreslås ha följande inriktning:

Bygg ut miljöanpassade anläggningar för sötvattensförsörjning och hantering av avlopp och avfall i kust- och skärgårdsområdet

- Utveckla och etablera ändamålsenliga tekniska system och anläggningar i kust- och skärgårdsområdet.
- Utredda den regionala betydelsen av gemensamhetsanläggningar för vatten och avlopp.
- Utveckla verktyg (juridiska, organisatoriska, tekniska, metodmässiga) för att förutse och förhindra saltvatteninträngning i brunnar. Öka kunskapen kring avsaltningsanläggningar och teknikens potential.
- Utred möjligheterna till kretslopps lösningar för avlopp med hygienisering av avloppsfraktioner samt möjligheterna till samordning med hantering av organsikt avfall.

Kontorets synpunkter

Planen omfattar inte områden inom Stockholms kommun däremot ett flertal av de angränsande skärgårdskommunerna Östhammar, Österåker, Vaxholm, Nacka, Haninge, Nynäshamn, Södertälje, Trosa, Nyköping och Oxelösund. Stockholm stad äger i ett flertal av dessa kommuner mark. Staden är både som markägare och som en viktig part i regionen berörd av planen.

I planen redovisas nio sakområden -förnyelse i näringslivet, integration och invandring, kompetensutveckling och FoU, bebyggelsestruktur, grönstruktur och vatten, transportsystem, mark och lokaler för verksamhet och service, bostadsmarknad och bostadsbyggande och teknisk infrastruktur. För varje område har det föreslagits åtgärder för att kunna uppnå regionens långsiktiga mål.

Kontorets bedömning är att de sakområden som föreslagits både är relevanta och viktiga delar i det utrednings- och planläggningsarbete som bör ske för att uppnå målen i RUFs. Kontoret har också uppfattningen att de föreslagna åtgärderna om de genomförs kan medföra att målen för planen kan uppnås. En förutsättning är dock att det regionala samarbetet mellan berörda parter -kommuner, landsting, försvarsmakt, och privata

intresse m.fl. genomförs och att samarbetet sker med både intresse och engagemang. I vissa delar är åtgärder väldigt konkreta ex att bygga ut Hornstensleden medan i andra fall mindre konkreta som ex att verka för att större och mindre samhällen kan öka sin permanentbefolkning för att behålla en levande skärgård. Kontoret kan därför tycka att de åtgärder som i förslaget inte är konkreta borde ses över och kanske preciseras närmare.

Kontoret har inga ytterligare synpunkter på förslaget om en Delregional utvecklingsplan för Stockholms kust och skärgård.

Slut